

ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE SA POSEBNIM POTREBAMA

I. UVOD

U populaciji djece u osnovnoj školi je 20 do 25% djece sa posebnim odgojnim i obrazovnim potrebama. Njihove posebne odgojno obrazovne potrebe su raspoređene od lakših do jako izraženih, te od kratkotrajnih do doživotnih. Među djecu sa posebnim odgojno obrazovnim potrebama ubrajamo djecu sa poremećajima u mentalnom razvoju, slijepu i slabovidnu djecu, gluhu i nagluhu djecu, djecu sa poremećajima u govoru, djecu sa poremećajima u kretanju, dugotrajno bolesnu djecu, djecu sa semtnajama u ponašanju, djecu sa problemima u učenju, te nadarenu djecu. Najviše djece ima opšte i specifične probleme u učenju.

Djeca sa izražajnijim (težim) posebnim potrebama su neuspješna u školi, ukoliko ne uzmemo u obzir njihove posebne odgojno obrazovne potrebe (npr. više vremena za pisanje, prilagođavanje kurikuluma, više pomagala za učenje, usmeno provjeravanje znanja, itd). Svoje potencijale optimalno razvijaju samo uz pomoć intenzivnijih oblika stručne pomoći i sa većim prilagođavanjem u procesu učenja. Djeci sa izražajnim posebnim potrebama (npr slijepima, gluhima, nepokretnoj djeci, mentalno poremećenoj djeci, itd) je obezbijeđen intenzivniji oblik pomoći u specijaliziranim institucijama.

Od načina predstavljanja djece i mladih sa posebnim odgojno obrazovnim potrebama i prilika kojih su sudionici u sredini je u velikoj mjeri ovisan njihov identitet (Carrier 1990). Ako su djeca sa posebnim potrebama predstavljena samo kao djeca sa poremećajima, poremećajima ili hendikepom, onda možemo reći da često nerealno ocjenjujemo vrijednost njihovih dostignuća i previše ih ograničavamo ili štitimo umjesto da im dajemo podsticaj pri izvođenju različitih aktivnosti.

U brojnim zapadno evropskim državama (npr. Engleska, Nizozemska, Poljska, Irska, Škotska, itd) so izbjegli medicinska opredjeljenja i radije opredijelili djetetove posebne potrebe u vezi sa učenjem i korištenjem tehničkih pomagala pri učenju.

Slijepo dijete npr. za uspješno uključanje u razred treba pored prilagođavanja

- Uređen radni prostor, gdje su sva pomagala uredno na svom mjestu kako ih može naći
- Mir da čuje učiteljevo objašnjavanje i upute za rad
- Mirno kretanje vršnjaka po razredu da ga ne sruše kad hoda okolo
- Pomoć vršnjaka (ponavljanje uputa, pomoć pri kretanju u okolju, itd.

Doc. dr. Marija Kavkler, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani, Gotska 18, Ljubljana

Još oprezniji moramo biti prilikom korištenja izraza sa kojima u svakodnevnom životu označavamo dijete koje nije uspješno u učenju. Kada dijete označavamo sa izrazom "neuspješan" često ga počnemo tretirati kao uopšte neuspješno dijete. Dijete nije neuspješno u svim zadacima, u svim situacijama, cijelo vrijeme i ne sa svim ljudima. Škoslki neupjeh predstavlja samo jednu od osobina koje možemo ocjenjivati kod djeteta.

II USLOVI ZA USPJEŠNO UKLJUČIVANJE DJECE SA POSEBNIM POTREBAMA

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com